

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

КУЛЬТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ХХІ СТОЛІТТЯ

**Матеріали всеукраїнської науково-теоретичної
конференції молодих учених**

22–23 квітня 2021 р.

Харків, ХДАК, 2021

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

КУЛЬТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ХХІ СТОЛІТТЯ

**Матеріали всеукраїнської науково-теоретичної
конференції молодих учених**

22–23 квітня 2021 р.

Харків, ХДАК, 2021

Шейко В. М., д-р іст. наук, проф., академік Національної академії мистецтв України, засл. діяч мистецтв України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, ректор ХДАК, гол. редактор;
Гончар О. В., д-р пед. наук, проф., проректор з наукової роботи ХДАК, заст. гол. редактора;
Лоник Ю. І., д-р мистецтвозн., проф., перший проректор ХДАК;
Сташевська І. О., д-р пед. наук, засл. діяч мистецтв України, проф., проректор з навч. роботи ХДАК;
Косачова О. О., канд. наук із соц. комунікацій, доц., заст. декана факультету аудіовізуального мистецтва, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДАК (НТСА ХДАК);
Мачулін Л. І., канд. філос. наук, ст. викл. ХДАК, зав. редакційним відділом ХДАК;
Бірюва О. Ю., канд. іст. наук, ст. викл. ХДАК;
Брусенцев В. О., канд. техн. наук, доц. ХДАК;
Воскобойнікова В. В., канд. мистецтвозн., ст. викл. ХДАК;
Зайцева М. М., канд. економ. наук, доц. ХДАК;
Кишмерешкіна М. О., магістр ХДАК;
Коржик Н. А., канд. наук із соц. комунікацій, ст. викл. ХДАК;
Коробка Г. О., канд. філос. наук, доц. ХДАК;
Лисенкова В. В., д-р філос. наук, доц. ХДАК;
Мостова І. С., викл. ХДАК, член Національної хореографічної спілки;
Остропольська З. М., канд. філос. наук, доц. ХДАК;
Рибалко С. В., д-р мистецтвозн., проф., зав. гуманітаристики та мистецтвознавства;
Рябук Н. О., д-р мистецтвозн., доц., декан факультету аудіовізуального мистецтва ХДАК;
Сокол Д. Р., аспірант ХДАК;
Фесенко І. А., канд. мистецтвозн., доц. ХДАК.

К 90 Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 22–23 квітня 2021 р. / За ред. проф. В. М. Шейка та ін. — Харків : ХДАК, 2021. — 360 с.

УДК {008+316.77} (063)

© Харківська державна академія культури, 2021

ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
У ВИКЛАДАННІ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Пандемія COVID-19 та нові реалії провадження освітньої діяльності закладами вищої освіти детермінували виокремлення адаптативної освітньої стратегії. Вона спрямована на узгодження першочергового завдання — забезпечення безпеки та здоров'я громадян, дотримання заходів соціальної ізоляції і продовження реалізації освітнього процесу. Синтез традиційної та дистанційної форм навчання став освітнім гештальтом для більшості вітчизняних закладів вищої освіти.

Під час вивчення дисциплін гуманітарного циклу, в умовах упровадження елементів дистанційного навчання в освітній процес, активно та продуктивно використовується потенціал віртуального освітнього середовища. Досвід застосування комплексу інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання свідчить про перспективність використання означених технологій у наступних напрямках:

- хронотопному (за рахунок дуального — синхронного та асинхронного режимів освоєння освітніх компонентів здобувачі освіти мають змогу визначити та реалізувати власну систему розподілу часу, відведену на навчання й відпочинок);
- інформаційному (здобувачі вищої освіти та викладачі використовують під час вивчення/викладання навчальних дисциплін банки інформації, фонди онлайн-бібліотек у режимі «Ніс et пусс» (від лат. «тут і зараз»));
- комунікаційному (забезпечення постійного зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти за допомогою освітніх платформ, месенджерів, чатів тощо);
- компетентністному (індивідуальна освітня траєкторія реалізується симультанно з формуванням «м'яких навичок» soft skill (самодисциплінованість, відповідальність, навчальна та організаційна варіативність — уміння пристосовуватися до нових умов організації навчання/праці тощо));
- інноваційному (використання комплексу інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема різноманітних освітніх платформ, дозволяє не тільки адаптуватися до процесів діджиталізації, а й сформувати спеціальні компетентності для подальшої професійної діяльності);
- орієнтовному (забезпечення стратегії «освіта для усіх» без будь-яких обмежень та незалежно від фізичних, психічних чи інших особливостей, територіальної віддаленості від закладу вищої освіти тощо);
- самовдосконалення (освітній процес як перманентне явище — поєднання навчання, професійної діяльності, підвищення кваліфікації, духовного, культурного розвитку тощо).

ІДЕАЛ ЖІНОЧОЇ КРАСИ В ТЕКСТІ СЕЙ ШЬОНАГОН «ЗАПИСКИ В УЗГОЛІВ'І»

Жіноча краса є одним із провідних конструктів світової культури від давнини і до сьогодення. Про яку би культуру не йшлося, жінка залишається під впливом чоловічого погляду. У традиційних культурах і, зокрема, японській, уявлення про ідеал жіночої краси канонізуються і жінки намагаються йому відповідати. Осмислення панівного ідеалу суттєво характеризують культуру, її цінності, дозволяють сформувати більш-менш адекватне сприйняття творів мистецтва. Тож уявлення актуальним вивчення уявлень хейанського суспільства про жіночу красу на прикладі шоденника Сей Шьонагон, що сприятиме як розумінню культури доби Хейан (794–1185), так і значно пізніших зображень хейанських красунь.

Твір епохи Хейан «Записки в узголів'ї», авторкою якого є придворна дама Сей Шьонагон (966–1017), написаний у жанрі дзуйхіцу, що означає «слідування за пензлем». Характерним для цього стилю є відсутність системи викладу — авторка пише про все, що спадає їй на думку, що зацікавило чи вразило; важливі події судяться з добрим описом миттєвих емоційних станів. Оскільки авторка — жінка, її уважний погляд відтворює найдрібніші деталі зовнішності. Зокрема про жінку вона пише: «Те, що сповнене чарівності. Волосся летить на одяг із прекрасного шовку, розшишається хвилями. Легко ухвати довжину волосся», або «Коли прийшов час сидіти, зайшли майстрині, аби укласти у високу зачіску довгі пасма волосся тим, хто буде прислуговувати на сніданку». Волосся залишалося доступним до споглядання, тому до нього ставилися з особливою увагою.

Життя жінок у соціумі, де не заведено акцентувати на тілесному, не могло не позначитися на формуванні ідеалу жіночої краси. Жінкам заборонялося демонструвати своє обличчя всім, крім чоловіка чи батька, винятком були тільки жінки, які служили при дворі. Тому головним в образі ідеальної жінки стає не її зовнішність, а освіченість та акцент на деталях. Не менш важливим був і костюм жінки. Через заборону аристократкам демонструвати обличчя, власні зустрічі вони часто проводили, прикриваючись ширмою. Тому судити про жінку та її красу можна було по вміню гарно одягатися. Подібне трактування та акцент на костюмі знаходимо у творі Сей Шьонагон: «На мій погляд, для цієї справи слід відбирати найгарніших дам, які відповідально ставляться до своєї роботи, й одягати їх у красиве вбрання. Нехай вони носять довгі шлейфи та накидки». Хоч костюм і відіграв важливу роль, та, все ж, правильно підібраний колір міг сказати набагато більше. Так, колір одягу часто залежав від соціального статусу і був сукупністю відносин та асоціацій, розшифровуючи які можна глибоко пізнати питання японської аристократії. Правильно підібраний жіночий колір костюму надавав їй більшого шарму та привабливості. «Те, що виготовлено прекрасне, коли хтось одягнений у білу накидку, а під нею — біло-лілове кімоно».

Отже, японські уявлення про жіночий ідеал докорінно відрізнялися як від сучасних, так і від тогочасних західних. У японському світогляді ідеал не трактувався як сукупність певних фізичних норм — він був глибшим. Краса трактувалася як освіченість та випуканий смак, які жінка проявляла не тілом. «На ній був одяг із лілового шовку, матового такого, ніби в серпанку, поверх було ще одне вбрання — з парчі жовто-багряного кольору, як осінні листя. Її довге волосся злегка підіймав вітерець, а потім ніжно опускав на плечі. Як це було чудово!».

М. О. Чумаченко ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	3
М. О. Христенко ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМИ НАСТІЛЬНИХ РОЛЬОВИХ ІГОР ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ СВОБОДИ	4
Л. О. Рабіна КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ (НА ПРИКЛАДІ «INSTAGRAM»)	5
Н. Є. Шалого ЖІНОЧА ТІЛЕСНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ В ПАТРИАРХАЛЬНІЙ КУЛЬТУРІ	7
А. М. Біленька СЦЕНІЧНЕ СЛОВО В ТЕАТРІ «БЕРЕЗІЛЬ» У КОНТЕКСТІ ІСТОРІКО-КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ	8
О. О. Павлюк ХУДОЖНЄ СЛОВО В ПОВСЯДКЕНОМУ ЖИТТІ СЕЛЯН З ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ ДО СЬОГОДЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ ДВОХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: ВІННИЦЬКОЇ ТА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ)	11
І. О. Маченко ГЛЯДАЧ СПОРТИВНО-ХУДОЖНИХ ДІЙСТВ ЯК СУБ'ЄКТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ	13
В. А. Лещенко ТРАДИЦІЙНІ ВІРМЕНСЬКІ ТАНЦІ	14
В. С. Делькович НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ ЯК ЧАСТИНА СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	15
К. Д. Терзі НАРОДНА МЕДИЦИНА ЯК СКЛАДОВА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	16
Т. С. Шаваденко КОМУНІКАЦІЯ НА СТОРІНКАХ БІБЛІОТЕКОЗНАВЧИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ 20–30-Х РР. ХХ СТ.	18
У. У. Трубачова MEDIAION AS AN UMBRELLA TERM	19
О. У. Мухомін ISSUES OF INTERNATIONAL COMMUNICATION AND SURVIVING IN AN UNFRIENDLY SOCIAL ENVIRONMENT IN WOLFGANG PETERSEN'S MOVIE «ENEMY MINE» (1985)	20
СЕКЦІЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Л. Г. Гетьман ВІДМІННОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ПОСЛУГ ВІД РИНКУ ФІЗИЧНОГО ТОВАРУ	22
О. С. Беляшова, Г. В. Павлюк DIGITAL-ІНСТРУМЕНТИ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	23
Л. І. Шапо ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЕВИХ ЗАХОДІВ У ЛОЗІВСЬКІЙ ОТГ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	24

<i>В. В. Делімен</i> МУЗЕЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ В УКРАЇНІ: ДОБУТКИ ТА ПРОБЛЕМИ	27
<i>О. І. Свідченко, А. В. Кулибако</i> СПІВРАЦЯ МЕНЕДЖЕРІВ СКІД З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ В СОЦІАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	29

СЕКЦІЯ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ, МУЗЕЄЗНАВСТВА ТА ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

<i>Н. Ю. Черняк</i> МУЗЕОГРАФІЧНА ІЛЮСТРАЦІЯ: ВИДИ, ПРИЗНАЧЕННЯ, ДЖЕРЕЛЬНИЙ БАГАЖ	31
<i>А. Ю. Корній, І. Р. Аким</i> БУДІВЛЯ ІНСТИТУТУ МЕДИЧНОЇ РАДІОЛОГІЇ ТА ОНКОЛОГІЇ ІМЕНІ С. П. ГРИГОР'ЄВА ЯК ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ І КУЛЬТУРИ	34
<i>Н. В. Бабінова</i> ФЕЛІНОЛОГІЧНІ ТРАДИЦІЇ У ВІТЧИЗНЯНИХ МУЗЕЯХ	36
<i>Г. Ю. Новикова</i> ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР ХАРКОВА	38
<i>М. Д. Масляковська</i> СПЕЦИФІКА СЛОБОЖАНСЬКОЇ ВИШИВКИ НА ПРИКЛАДІ РУШНИКІВ З КОЛЕКЦІЇ ХАРКІВСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО МУЗЕЮ ІМ. М. Ф. СУМЦОВА	40
<i>А. М. Лурин</i> ЕТАПИ МУЗЕЄФІКАЦІЇ ОЛЬВІ ПОНТІЙСЬКОЇ	41
<i>А. С. Мазохин</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ КІНЕМАТОГРАФУ В УКРАЇНІ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ	43
<i>О. В. Баранчикова</i> КОНЦЕПЦІЯ ПРОЕКТУ МУЗЕЄФІКАЦІЇ КОМАНДНО-СПОСТЕРЕЖНОГО ПУНКТУ І. С. КОНЕВА НА ВИСОТІ 197,3 М	45
<i>Г. О. Ахавва</i> ПРОЕКТ МУЗЕЄФІКАЦІЇ ІВАНІВСЬКОЇ ФОРТЕЦІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	46
<i>С. І. Щербак</i> ЗЕМСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВАСИЛЯ ГРИГОРОВИЧА КОЛОКОЛЬЦОВА ЯК ОБ'ЄКТ МУЗЕЄФІКАЦІЇ	48
<i>К. В. Бондарук</i> ОБРАЗ ЗМЕИ В СОВРЕМЕННОЙ АРХИТЕКТУРЕ	50
<i>А. Е. Приходько</i> ВЕЛИКИЙ СФІНКС ІЗ ДОЛИНИ ГІЗА: ПИТАННЯ АТРИБУЦІЇ ТА РЕСТАВРАЦІЇ	53
<i>Є. М. Різниченко, В. І. Капелун</i> БАГАЛІЙ – ГОЛОВНИЙ ДОСЛІДНИК СЛОБОЖАНЩИНИ	55
<i>Н. М. Режовська, Д. В. Свид</i> РОЛЬ ВИДАТНИХ ЖІНОК-ХУДОЖНИЦЬ У СВІТОВОМУ МИСТЕЦТВІ	56

СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА МОВОЗНАВСТВА

<i>Л. С. Мітіна</i> МУЗЕЇ ОРХАНА ПАМУКА: МУЗЕАЛЬНА ТЕКСТУАЛІЗАЦІЯ ТА ТЕКСТУАЛЬНА МУЗЕАЛІЗАЦІЯ	59

<i>М. А. Чепелева</i> ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АУТЕНТИЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ НА МЛАДШИХ КУРСАХ ТЕХНИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ	60
<i>Д. В. Патласька, Ню Сяозун</i> ДЕЯКІ ОРФОЕПІЧНІ ПОМИЛКИ В МОВЛЕННІ КИТАЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ОРФОГРАФІЧНУ ГРАМОТНІСТЬ	62
<i>Д. А. Бутко</i> ДЕМОНЫ В ЛИТЕРАТУРЕ И КИНО	63
<i>П. И. Голотенко</i> «ВРЕДНЫЕ СОВЕТЫ» ГРИГОРИЯ ОСТЕРА: СТРУКТУРА И ТЕМАТИКА	66
<i>Гу Шю</i> МУЗИЧНІ МОТИВИ В БІОГРАФІЧНОМУ ДИСКУРСІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ	68
<i>До Хуу Хієн</i> ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ МОВНОМУ ДИСКУРСІ	69
<i>Рабіх Мохамін</i> УКРАЇНСЬКЕ ПОЕТИЧНЕ КІНО ЯК УНІКАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН 60–70-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ	70
<i>К. Г. Шаурський</i> ПРАВДА ЛУІ-ФЕРДІНАНА СЕЛІНА І ЧАРЛЗА БУКОВСЬКІ	71

СЕКЦІЯ: ФІЛОСОФСЬКІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ВИМІРИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

<i>В. В. Лисенкова</i> НЕОПРЕДЕЛЁННОСТЬ: ФИЛОСОФСКИЙ РАКУРС	73
<i>Ю. В. Чуприна</i> ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРНІ ТА ВІЙСЬКОВІ ВИКЛИКИ «ЗІТКНЕННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙ»	74
<i>В. В. Петренко</i> ПОСЕРЕДНІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ	77
<i>І. В. Кушак</i> ФІЛОСОФІЯ МОДИ В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ВИМІРІ	77
<i>С. Ю. Кривошук</i> ІДЕОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОГО ОБРАЗУ ЖІНКИ В РАДЯНСЬКІЙ МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	78
<i>Ю. Д. Германова</i> ПРОЄСІЙНІ ЕТИЧНІ КОДЕКСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ГУМАНІЗАЦІЇ ТА ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	80
<i>В. О. Найдено</i> АЛЮЗІЇ ТА РЕМІНІСЦЕНЦІЇ В МОЗАІЧНОМУ КОЛЬОРОПИСІ ОЛЕГА ЛАЗАРЕНКА	82
<i>К. О. Попова-Коряк</i> МІЖНАРОДНЕ ТУРИСТИЧНЕ ПРАВО В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ	83
<i>А.-М. І. Долан, А. О. Новак</i> ВПЛИВ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТІВ НА ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	86
<i>Р. М. Окурєва</i> СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ В КОНТЕКСТЕ ВИРТУАЛИЗАЦИИ	88

СЕКЦІЯ: ХОРОВА КУЛЬТУРА: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ

<i>К. Ю. Долицька-Пушечко</i> ХОР В. КИРЕЙКА НА ВІРШ Г. СКОВОРОДИ «ВИДЯ ЖИТТЯ СЕГО Я ГОРЕ»: КОНЦЕПЦІЯ ЗРЧЕННЯ	61
<i>Д. В. Калач</i> ФЕНОМЕН ХОРОВОЇ ТВОРЧОСТІ ЕРІКА ЕШЕНВАЛЬДСА	62
<i>О. М. Ленкева</i> «ГАЛЛІЯ» («LAMENTATION») Ш. ГУНО В КОНТЕКСТІ РЕЛІГІЙНОЇ ТВОРЧОСТІ КОМПОЗИТОРА	63
<i>Л. Я. Маслова</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ОБРАЗНОСТІ В ХОРОВИХ ТВОРАХ ЛЕСІ ДИЧКО	65
<i>Н. В. Бондарук</i> ОСОБЛИВОСТІ ТРАКТУВАННЯ ДУХОВНИХ ПІСЕНСПІВІВ ВЕЛИКОГО ПОСТУ	65

СЕКЦІЯ: МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО: ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ВИКОНАВСЬКА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

<i>О. Л. Кривак</i> ФОРТЕПІАННІ КОНЦЕРТИ АЛЕМДАРА КАРАМАНОВА: АСПЕКТИ МОВНОСТИЛЬОВОЇ ЕВОЛЮЦІЇ	98
<i>М. М. Жданов</i> КАНТАТА А. П. ГАЙДЕНКА «ЧОТИРИ ДІЙСТВА»: АСПЕКТИ ВИКОНАВСЬКОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	99
<i>Є. А. Коменчик</i> УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТЕТ ІГОРЯ ШАМО ЯК ПРИКЛАД СТИЛІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ	101
<i>О. Ю. Мотчан</i> СУЧАСНІ НЕОФОЛЬКЛОРНІ ТЕНДЕНЦІЇ В АНСАМБЛЕВІЙ ПРАКТИЦІ ЗА УЧАСТІ АКОРДЕОНУ	102
<i>Є. П. Кемелечиджи</i> БАНДУРНЕ МИСТЕЦТВО ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ	103
<i>В. М. Сидорук, О. В. Співак</i> СТОРИНКИ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ІГОРЯ СНЕДКОВА: СЛОБОЖАНСЬКІ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ АНСАМБЛІ	106
<i>В. М. Цигирев</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО СПРИЯННЯ	107
<i>Л. В. Шемет</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕВОЛЮЦІЇ ВИКОНАВСТВА НА ГАРМОНІКАХ У КИТАЙСЬКІЙ МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	109
<i>С. О. Саатковський, Т. В. Белорук</i> ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВОКАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА В КЛАСІ СОЛЬНОГО СПІВУ	110
<i>У. А. Борсух</i> ОБРЯДОВО-ЗВИЧАЄВА ТРАДИЦІЯ ПІВНІЧНО-СХІДНОЇ ХАРКІВЩИНИ (НА МАТЕРІАЛАХ С. ПІЩАНЕ ЧУГУВСЬКОГО РАЙОНУ)	113
<i>А. Ю. Лошкова</i> ВТІЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ У ФОРТЕПІАННІЙ МУЗИЦІ Л. ДИЧКО	115

<i>А. В. Гладких</i> ОСНОВЫ ТЕХНИКИ ЗВУКОДОБУВАНИЯ ТА ВИКОНАВСЬКОГО ДИХАННЯ НА ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТАХ	116
<i>А. А. Гринь</i> ЯВИЩЕ ФОЛЬКЛОРИЗМУ В СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ	118
<i>А. В. Бернатьєва</i> СКРИПКОВИЙ КОНЦЕРТ Е. В. КОРНГОЛЬДА В КОНТЕКСТІ ЙОГО КОМПОЗИТОРСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ	119
<i>В. В. Будюковий</i> АНАЛІЗ ТА СТРУКТУРУВАННЯ ІСНУЮЧИХ КЛАСИФІКАЦІЙ УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ	120
<i>Ю. А. Данильченко</i> СУЧАСНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Г. ІТЦЕСА «FLOUBLE» У ВИКОНАВСЬКІЙ ПРАКТИЦІ ФЛЕЙТИСТА	122
<i>А. А. Даниленко</i> ВОКАЛЬНА СКЛАДОВА ВИКОНАВСЬКОГО СТИЛЮ ЕМІ ВАЙНГАУЗ	123
<i>А. С. Лудінік</i> ЕЛЕКТРОАКУСТИЧНА МУЗИКА ДЛЯ ФЛЕЙТИ ХХ – ПОЧ. ХХІ СТ.	124
<i>Б. В. Кіас</i> ЕТНОСКЛАДОВА ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКОГО РОК-ГУРТУ «КАРНА»	126
<i>О. Кризін, Д. Нікузіна</i> ПЛАНУВАННЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ В КЛАСІ СПЕЦІАЛЬНОГО ІНСТРУМЕНТУ (МЕТОДИЧНІ НОТАТИ ГІТАРИСТА)	127
<i>А. Д. Ніконова</i> ЗАВДАННЯ АРАНЖУВАННЯ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ	128
<i>Т. В. Пасиченська</i> ФАХОВА АКОРДЕОННА ОСВІТА ЯК КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ СУЧАСНОГО АКОРДЕОННОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ	130
<i>О. С. Рогов</i> ВЕСІЛЬНІ НАСПІВИ-ФОРМУЛИ В ТРАДИЦІЇ ПОЛТАВЩИНИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ С. ВЕСЕЛИЙ ПОДІЛ СЕМЕНІВСЬКОГО РАЙОНУ)	132
<i>І. І. Свідков, Л. А. Снедкова</i> СВОЄРІДНІ ДИРИГЕНТСЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ХАРКІВСЬКИХ «НАРОДНИКІВ»: СИМФОНІЧНІ ОРКЕСТРИ	134
<i>О. В. Васильєва</i> ДРУГИЙ ФОРТЕПІАННИЙ КОНЦЕРТ ЛЕВКА РЕВУЦЬКОГО В ДЗЕРКАЛІ СУЧАСНОСТІ	136
<i>Г. П. Верещика</i> ФОРТЕПІАННА МІНІАТЮРА ЛЕВКА РЕВУЦЬКОГО	137
<i>І. В. Волошко, І. А. Лошкова</i> ДИРИГУВАННЯ ЯК ЗАСІБ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТЬОГО СПЕЦІАЛІСТА	138
<i>В. О. Зима</i> ОСНОВНІ НЕТРАДИЦІЙНІ СПОСОБИ ЗВУКОДОБУВАННЯ НА КЛАРНЕТІ ТА ПЕРЕДУМОВИ ЇХ ПОЯВИ	140
<i>А. Гудачук</i> КИТАЙСЬКА ВОКАЛЬНА ШКОЛА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ	142
<i>Ван Цзяцзи</i> ХОРОВА ТВОРЧІСТЬ ЛУ ЦЗАЙ	143
<i>Кун Чжуньшань</i> ААРОН АВШАЛОМОВ ЯК ФУНДАТОР ЖАНРУ КИТАЙСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО БАЛЕТУ	144

Лу Тинцзі	145
ОСЛАДОВІ ВИКОНАВСЬКОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВОКАЛІСТА	
А. А. Савченко	146
ВНЕСОК Г. ХОТКЕВІЧА В РОЗВИТОК МУЗИКОЗНАВЧОЇ НАУКИ	
В ПЛЮСІ ПРОФЕСІЙНОЇ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ	
(ЗОКРЕМА БАНДУРНОЇ) ОСВІТИ	
О. В. Ситкович	148
КУЛЬТУРНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СТИГА	
П. С. Сівако	150
МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАВСЬКОГО ПРОЦЕСУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД	
К. О. Тарас	152
ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СТИЛЮ КЛОДА ДЕБЮССІ	
(НА ПРИКЛАДІ ЦИКЛУ «24 ПРЕЛЮДІ»)	
Чен Ліліан	154
РОЛЬ ОЛЕКСАНДРА ЧЕРНІНА	
В ПРОЦЕСІ СТАНОВЛЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ФОРТЕПІАННОЇ МУЗИКИ	
О. О. Тимко	155
РОЗВИТОК ЗВУКОМУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІАНІСТА	
З АБСОЛЮТНИМ СТИЛОМ	

СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

М. Г. Календаренко	156
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ	
К. Р. Карпенко	158
ДАНА ДЕМКОВІ ТА АНСАБЛЬ ТАНЦЮ «ЛОКУТ» – ЛАБОРАТОРІЯ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ	
ПРИКАРПАТТЯ	
Ф. Д. Третьяков	160
ТРАНСФОРМАЦІЯ КІЗЬНИЦЬКИХ СИМВОЛІВ	
У КОМПОЗИЦІЇ ХОРОВОДІВ ВЕСНЯНОГО ЦИКЛУ	
І. І. Матвеев	162
ПОШУК ХОРЕОГРАФІЧНОГО ОБРАЗУ	
ПРИ СТВОРЕННІ ТАНЦЮВАЛЬНОГО НОМЕРА	
О. Г. Дробин	163
ДОПОВЕНА РЕАЛЬНОСТІ	
ЯК СПОСІБ СТВОРЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ВИСТАВ	
М. М. Бердник	164
ПРИНЦИП КОНТРАСТУ ЯК ЗАСІБ ГАРМОНІЗАЦІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ В	
СПОРТИВНОМУ БАЛЬНОМУ ТАНЦІ	
Д. І. Федорченко	165
ФАКТОРИ, ЩО ВЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В	
СПОРТИВНОМУ БАЛЬНОМУ ТАНЦІ	
Є. О. Кравченко	168
ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДУ PROGRESSING BALLET TECHNIQUE	
ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ	
П. П. Дятко	170
БАЛЕТ «РОМЕО І ДЖУЛЬЄТА» В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ НАЧО ДІАЛО	
Є. Ю. Савченко	172
ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ	
О. Ю. Коваленко	172
СУЧАСНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ ДИСТАНЦІЇ	
ТА ІЗОЛЯЦІЇ: КОМПЛЕМЕНТАРНІСТЬ ТАНЦЮ І СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖ	

А. О. Савченко	174
ЗАНЯТТЯ З ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ	
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
Т. Ю. Федорченко	176
ВПЛИВ ХУДОЖНЬОГО НАПРЯМУ МОДЕРНІЗМ НА СУЧАСНІ ТАНЦЮВАЛЬНІ	
СТИЛІ В РОБІТІ ЗІ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ	
С. І. Ісупова	178
СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МЮЗІКЛ: ХОРЕОГРАФІЧНА СКЛАДОВА	
О. М. Курдюмова	179
ВИДИ ТРАВМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ТАНЦІВНИКІВ.	
ПРИЧИНИ ЇХ ВИНИКНЕННЯ ТА ЗАСОБИ УПЕРЕДЖЕННЯ	

СЕКЦІЯ: ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ НОВІТНІХ НАУКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

І. О. Борис	181
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИХОВАННЯ	
І СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ АКТОРІВ ТЕАТРУ ТА КІНО	
Н. М. Ісупова	184
ТЕАТРАЛЬНА ОСВІТА В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
НА ПРИКЛАДІ ЗАНЯТЬ З РИТМІКИ	
Н. П. Шелестюк	185
МОНОЛОГ З ЛЯЛЬОЮ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	
В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ АКТОРІВ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ	
І. С. Бодякова	187
ІНТЕРПРЕТАЦІЇ П'ЄС ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА НА СУЧАСНІЙ СВІТОВІЙ СЦЕНІ	
Д. С. Пилипенко	187
СВІТОВА СЦЕНОГРАФІЯ: НОВІТНІЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОРІВ	
А. С. Євченко	189
ТЕАТР ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	
М. О. Кисельовська	190
ЕВОЛЮЦІЯ ХУДОЖНЬОЇ КОНЦЕПЦІЇ ТЕАТРАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ	
Д. В. Колісарецька	191
РОЛЬ ПОДСЕКАЛЬНИКОВА ЯК ОДНА З ЕТАПНИХ У ТВОРЧІЙ БІОГРАФІЇ ЗАСЛУЖЕНОГО	
АРТИСТА УКРАЇНИ РОМАНА ЖИРОВА	
Є. Р. Орел	193
СПЕЦИФІКА АКТОРСЬКОЇ ПРИРОДИ ІСНУВАННЯ	
В ЖАНРІ МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ	
К. Є. Пилипенко	194
ХАРКІВСЬКИЙ ПЕРІОД ІРАЦІОНАЛЬНО-СТИХІЙНОЇ	
І ПРОВКАТИВНОЇ ТВОРЧОСТІ АНДРІЯ ЖОЛДАКА	
О. В. Ситкович	195
ФЕСТИВАЛЬ «В ГОСТЯХ У ГОГОЛЯ» ЯК ФЕНОМЕН УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	
Ю. М. Юрченко	196
ПОСТФЕОДОРОВСЬКИЙ ТАНЕЦЬ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ТЕАТРАЛЬНОЇ	
КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	
М. І. Павлюк, О. В. Шур	199
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТЕАТРУ В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ ХХІ СТОЛІТТЯ	

СЕКЦІЯ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АУДИОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА ТА ВИРОБНИЦТВА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Є. В. Парасюк	200
ЕВОЛЮЦІЯ КІНОМОВИ	
О. О. Кисельовська	201
ІСТОРИЧНИЙ ФІЛЬМ І ВЕСТЕРН: ДО ПИТАННЯ ПРО ДИФУЗІЮ ЖАНРІВ	
С. С. Савченко	203
ІГРОВИЙ КІНОГРАФІК: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В МОНТАЖІ	
С. С. Харченко	206
НОВІТНІ ПРИЙОМИ МОНТАЖУ	
У ФАНТАСТИЧНОМУ ТРИЛЕРІ К. НОЛАН «ТЕВІТ»	
Д. О. Коваленко	206
ВИДИ ПРОСТОРУ В СУЧАСНОМУ АВТОРСЬКОМУ ДОКУМЕНТАЛЬНОМУ ФІЛЬМІ	
Д. А. Мисюк, Н. В. Маршак	208
ВІЗУАЛЬНА МОВА ВІДЕОАРТУ: ГЕНЕЗА ТА РОЗВИТОК	
К. С. Прохоренко	209
СОЦІАЛЬНІ ПРОЕКТИ СУЧАСНОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ	
В. В. Жид	211
ВПЛИВ ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ДИТЯЧУ АУДИТОРІЮ	
Є. Ф. Маслов	213
ЦИФРОВЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ТА ВИКЛИКИ	
О. О. Лубов	215
ДО ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦИФРОВОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ	
В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ З ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯМИ	
О. В. Мисюк	216
НАУКОВО-ПОПУЛЯРНІ ЖАНРИ ВІДЕОХОСТИНГУ ЯК ПРИКЛАД	
ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИРОДИ НОВІТНЬОЇ АУДИОВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ	
Д. В. Чернова	217
СПЕЦИФІКА СТВОРЕННЯ ВІДЕОБЛОГУ В YOUTUBE	
У. А. Колякіна	218
ЖАНРОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ВІДЕОКОНТЕНТУ В МЕРЕЖІ «ТІК ТОК»	
А. О. Чуприна	219
ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕМАТИКИ І СПЕЦИФІКА ВЕДУЩИХ КАНАЛІВ ТЕЛЕГРАМ	
С. О. Шили	220
ФОРМУВАННЯ, ВОЗМОЖНОСТІ І СТРУКТУРА КРОССПЛАТФОРМНОГО	
МЕСЕНДЖЕРА ТЕЛЕГРАМ	
В. Б. Чайковська, В. В. Бескоровай	221
ВИМОГИ ДО ЗВУКОВОГО РЯДУ ЕКРАННОГО ТВОРУ ЗДОБУВАЧА КВАЛІФІКАЦІЇ	
БАКАЛАВРА З АУДИОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА ТА ВИРОБНИЦТВА	

СЕКЦІЯ: ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА, АРХІВНА СПРАВА В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

О. С. Зинченко	223
ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ:	
ПРОПАГАНДА ДАВНЬОГО ЧАСУ, ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ ТА ЕВОЛЮЦІЯ	
І. В. Турчак	224
РОЛЬ ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ В РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ	
МІСЖАНЦІВ ГРОМАДИ	

Є. В. Зинченко	227
КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
Г. П. Колісарецька	228
ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ:	
СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Н. М. Мішин	229
ЗАВДАННЯ ОСВІТНІВСЬКИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ	
В УМОВАХ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКО-ІННОВАЦІЙНОГО ТИПУ СУСПІЛЬСТВА	
О. В. Куц	231
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОСЛУГ МЕДИЧНИХ БІБЛІОТЕК ПІД ВПЛИВОМ ЗМІН	
СЕРЕДОВИЩА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	
В. В. Пилипенко	233
МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК:	
ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ	
А. А. Лядина	235
ІННОВАЦІЙНІ МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗАРУБІЖНИХ БІБЛІОТЕКАХ	
Н. С. Тюрко	235
ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ	
В УКРАЇНСЬКИХ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ СТРУКТУРАХ	
М. В. Ткаченко, О. З. Козменко	236
ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ОСІБ	
ІЗ ВАДАМИ ЗОРУ ДО АДАПТОВАНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕСУРСУ	
Ю. В. Сисова	239
ФАНДРАЙЗИНГ ЗА КОРДОНОМ: ДОСВІД БРИТАНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ	
М. О. Шевченко	241
КРАУДСОРСІНГ У ВІДБОРІ ДОКУМЕНТІВ ТА ФОРМУВАННІ ЦИФРОВОГО	
КОНТЕНТУ ДОКУМЕНТНОЇ СПАДЩИНИ	
В. О. Афанасієва	242
ФОРСАТ ЯК ПРОГНОСТИЧНИЙ МЕТОД ДЕРЖАВНОГО	
НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ	
А. В. Коваленко	242
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОГЛЯДІВ	
Чень Цзєн	244
КНИЖКОВІ ВИСТАВКИ-ВІСНИКИ	
В СИСТЕМІ КНИГОРОЗПОВСЮДЖЕННЯ КНР	
Є. В. Рубанова	247
СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ БІБЛІОТЕКАРІВ У ХДАК 1990-2020 РР:	
ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ	
В. В. Касьян	248
ПІДГОТОВКА ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТОЛОГА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 629 «ІНФОРМАЦІЙНА,	
БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»	
В ПРОБЛЕМНОМУ ПОЛІ ФАХОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
К. І. Трошчина	249
ТЕРМІН «ІНФОРМАЦІЯ» ТА ЙОГО СИНОНІМИ В ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРІ ХІХ СТОЛІТТЯ	
О. О. Пираковська, К. О. Тимофеева	251
ПИСЬМЕННИЦЬКИЙ ЕПІСТОЛЯРІЙ ЯК ЦІННИЙ НОСІЙ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ	
D. Mudrak	253
ART THERAPY AS ONE OF THE METHODS OF MAINTAINING MENTAL HEALTH	
Н. О. Костенко	254
ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОЇ ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ ПРОГРАМИ З ЕКОЛОГІЧНОЇ	
ПРОБЛЕМАТИКИ	

СЕКЦІЯ:
ІНФОРМАЦІЙНО-ДОКУМЕНТНІ СИСТЕМИ
В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ, МИСТЕЦТВА ТА ОСВІТИ

О. О. Відоміа ІНСТИТУЦІЙНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ ЯК СПОСІБ ДОСТУПУ ДО НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»)	255
Т. В. Сидоренко БЕНЧМАРКІНГ ЯК МАРКЕТИНГОВА ТЕХНОЛОГІЯ ПРОСУВАННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ІННОВАЦІЙ	257
А. Шелестова PRESENTATION DESIGN TRENDS FOR 2021	259
О. Г. Сидорина ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ОСВІТІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ	261
Ю. В. Кононова НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ЗАГАЛЬНОГО ВІДДІЛУ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)	261
Ю. О. Курч ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	263
А. К. Барсукова СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТОБІГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ЗАГАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	265
А. О. Гітаско НАВЧАЛЬНІ ВИДАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ДОКУМЕНТОЗНАВЧИЙ ПОГЛЯД	267
Д. І. Зубарева КОДЕКС КОМП'ЮТЕРНОЇ ЕТИКИ ЯК НЕОБХІДНИЙ СКЛАДНИК РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	268
Я. В. Лещенко ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ АРХІВНИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ	269
Я. Я. Мариниченко НАУКОВІ ПОГЛЯДИ Д. МУРА НА РOLЬ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЕТИКИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	272
Д. О. Попрівай СИСТЕМИ КОЛЕКТИВНОЇ РОБОТИ З ДОКУМЕНТАМИ (GROUPWARE): ФУНКЦІЇ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	273
А. Ф. Попова ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УСТАНОВАХ	275
А. К. Сакута СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛУ МАРКЕТИНГОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	277
О. О. Фролов ЕЛЕКТРОННІ СИСТЕМИ РОЗПІЗНАВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ	279

СЕКЦІЯ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ТУРИЗМУ

М. М. Зайцева ЕКОНОМІКА РОЗВАГ ЯК НОВИЙ НАПРЯМ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ	281
А. Ю. Воля СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	283

Д. А. Кісенко НЕОБХІДНІСТЬ РОЗРОБКИ НОВИХ ТУРИСТИЧНИХ БРЕНДІВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ	285
А. Т. Бізюк ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	286
А. В. Бондаренко МІСТО ІЗІЮМ ЯК ПОТЕНЦІЙНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ НАПРЯМ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КВЕСТ-ЕКСКУРСІЙ	287
М. В. Мера ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	288
К. А. Лукоцька ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	289
Е. А. Колесник ONLINE TRAVELING DURING PANDEMIC	290
О. В. Кравцова БЕКПЕКИНГ ЯК ФОРМА СУЧАСНОГО ТУРИЗМУ	291
А. В. Бессона ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ, ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ ТА РОЗВИТОК	293
І. П. Дем'яров ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	296
М. В. Федченко ВОЛОНТЕРСТВО ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	297
А. М. І. Довга, А. О. Новак ПЕРЕВАГИ І МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	298
В. М. Зайцева РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	299
Я. О. Прохуріна КВЕСТ ЯК СУЧАСНИЙ ФОРМАТ ЛІТЕРАТУРНОГО ТУРИЗМУ	301
Я. В. Сахарова «TRAVELLING CLASSROOM» ЯК СУЧАСНИЙ РІЗНОВИД ОСВІТНЬОГО ТУРИЗМУ	302
С. С. Пубанова ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ВІЗНОВОГО КУПАЛЬНО-ПЛЯЖНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ ДО ІСПАНІЇ	303
Є. С. Сліпченко РОЛЬ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ В ТУРИЗМІ	304
М. Г. Ласман МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ У СФЕРІ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ	305
Ю. В. Павлій ІНСЦЕНУВАННЯ ЯК ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ: ПРОВЕДЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВЕСІЛЬНОГО ОБРЯДУ	306
Н. В. Шумлянська, В. О. Ємець МОЖЛИВОСТІ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБ ТУРИСТІВ РІЗНИМИ ВАРІАНТАМИ ПРОЖИВАННЯ	307
Ю. О. Ландар АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ТУРЕЧЧИНІ	308
В. О. Семенець ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІРСЬКО-ЛИЖНОГО ТУРИЗМУ В БОЛГАРІЇ	309

СЕКЦІЯ: ДОСЛІДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ФАХОВИХ ДЖЕРЕЛ

Y. Doman HOW TO GET WELL WITH PEOPLE AROUND YOU?	310
M. Laitinen SOCIAL MEDIA MARKETING MISTAKES WHICH TRAVEL BUSINESSES SHOULD AVOID	311
Y. Prudnikova, Y. Salikhanova QUEST AS A MODERN FORMAT OF LITERARY TOURISM	312
Y. Shustovska BUZZ-MARKETING IN THE LIBRARY	314
A. Spinks, K. Spengertzen THE LATEST TRENDS IN THE HOSPITALITY INDUSTRY	315
K. Tsakalova ELECTRONIC BOOK IN MODERN SOCIETY	316
Н. В. Вітченко ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРАЦІ СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИКІВ	317
A. Snyl FEMINIST MOVEMENT AND WOMEN'S PRESS IN UKRAINE IN THE 19-20 th CENTURIES	318
L. Karanikova MARKETING RESEARCH OF YOUTH TOURISM IN KHARKIV REGION	319
N. Myrko FEATURES OF TOURIST PRODUCT FOR GENERATION Z	321
D. Naidonny TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF PRINT MEDIA	323
D. Onadachi, Y. Pokorilji OPPORTUNITIES OF VIRTUAL REALITY FOR TOURISM	324
P. Polyakova VIRSKYPAVEL PAVLOVICH: LIFE, CREATION, LOVE FOR THE DANCE	325
A. Savchenko, A. Prutnovi TOURISM AS A FACTOR FOR CHANGING THE WORLD	326
M. Zolotarevskaya, K. Pablia THE DEVELOPMENT OF VIRTUAL TOURISM	328
K. Abakumova LATIN AMERICAN BALLROOM DANCE IN THEIR DIVERSITY (ORIGIN, RHYTHMS, TEMPO, AESTHETICS)	329
I. Martynchuk THE IMPACT OF TOURISM ON THE ENVIRONMENT	330
M. Fedchenko, Y. Slipchenko FESTIVAL TOURISM IN UKRAINE	332
Y. Rubanova BOOK PHENOMENON IN THE AGE OF ENLIGHTENMENT	333
M. Myronish UKRAINIAN MODERN LIBRARY	333

СЕКЦІЯ:
СХІД ТА ЗАХІД У МИСТЕЦТВОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

S. Shiels METAMORPHOSIS: GUSTAV KLIMT'S PORTRAIT OF SONJA KNIPS AND IT JAKUCH'S GOLDEN PHEASANT AND BAMBOO IN SNOW	334
Фукума Каї «ЯПОНСКАЯ СЕРИЯ» (1903-1904) В. ВЕРЕЩАГИНА	336
И. И. Макий ЕПИСКОПСКИЙ ДВОРЕЦ В АРХИТЕКТУРЕ ФРАНЦИИ ПЕРВОЙ ТРЕТИ XVIII ВЕКА (НА ПРИМЕРЕ ДВОРЦА РОГАНОВ В СТРАСБУРГЕ)	337
С. Б. Рыбалко ЯПОНИЗМ У КОНТЕКСТІ АВАНГАРДНИХ ТЕЧІЙ	338
А. В. Ожого-Масловська СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЯПОНИЗМ: ВИТОКИ ТА НАПРЯМИ	339
А. В. Тимофеев ОБРАЗИ ЯПОНІЇ В КІНЕМАТОГРАФІЧНИХ ВІЗІЯХ (1945-2015)	340
І. С. Галущко АНИМЕ В ПРОСТОРІ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ	342
І. В. Уєнко ВІДОБРАЖЕННЯ ОБРАЗІВ МІФОЛОГІЇ ДАВНЬОГО ЄГИПТУ В МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ НА ПРИКЛАДІ ФІЛЬМУ «ЗОРЯНА БРАМА»	343
В. О. Мильченко ІДЕАЛ ЖІНОЧОЇ КРАСИ В ТЕКСТІ СЕЙ ШЬОНАГОН «ЗАПИСКИ В УЗГОЛІВ'І»	344

«Вифлеємського вогню» місцевим громадам; змагання з пішого туризму «Стежками героїв», «Осінній рейд» та «Весняний рейд». Окрім України, «Пласт» офіційно існує у 8 країнах світу: Австралії, Аргентині, Великобританії, Канаді, Німеччині, Польщі, Словаччині та США, які об'єднані у Конференцію українських пластових організацій.

Гайдинг — всесвітній рух для дівчат та жінок. Асоціація Гайдів України (АГУ) — це добровільна, незалежна, нерелігійна, неполітична, всеукраїнська жіноча громадська організація. Її метою є сприяння формуванню та всебічному розвитку соціально-зрілої жіночої особистості задля власного самовдосконалення й в інтересах держави.

АГУ була зареєстрована в Україні у 1996 р., у 1999 р. стала асоціативним членом WAGGGS, у 2020 р. набула повноправного членства у WAGGGS (World Association of Girl-Guides and Girl-Scouts) — всесвітній глобальній асоціації дівчат-гайдів та дівчат-скаутів, яка об'єднує понад 10 млн жінок із 150 країн світу.

Зараз Асоціація гайдів України об'єднує близько 500 дівчат з різних куточків нашої держави: Київ, Одеса, Полтава, Харків, Чернігів, Чернівці. З 1997 р. існує Чернігівська міська дитяча громадська організація АГУ «Полісяночка», що залучає гайдів до організації та проведення різних соціокультурних заходів: «Разом задля миру», «Гайдівські вечорниці»; «Ігротек»; таборів: «Мандри з трилисником», «Guide to the Galaxy»; соціальних ініціатив: «Подаруй тепло разом з гайдами»; тренінгів: «Повір у себе», «Організація роботи жіночої організації щодо запобігання домашньому, гендерно обумовленому насильству та надання соціально-психологічної допомоги постраждалим»; проєктів «Жінки України: залучені, спроможні, незламні».

АГУ активно співпрацює з «Жіночим консорціумом України» — об'єднанням, заснованим жіночими громадськими організаціями, для забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків та благополуччя дітей в Україні.

СЕКЦІЯ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ, МУЗЕЄЗНАВСТВА ТА ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

Н. Ю. Чергік

МУЗЕОГРАФІЧНА ІЛЮСТРАЦІЯ: ВИДИ, ПРИЗНАЧЕННЯ, ДЖЕРЕЛЬНИЙ БАГАЖ

Традиційними векторами музейної діяльності є збір, збереження та демонстрація колекції. Розвиток кожного із цих напрямів можна дослідити, спираючись на специфічний вид публікацій — музеографію, джерельна роль якої закладена самою дефініцією — опис музею. Проте завдання музейної книги не тільки розказати про музей, а й показати його шляхом ілюстрування. Тож повноцінно розкрити джерельний потенціал музеографії можна лише в разі комплексного аналізу текстової та ілюстративної складових музейної книги.

Об'єктом висвітлення є українські музейні видання кінця XIX — першої третини XX ст. Предметом дослідження обрано ілюстративний матеріал, що супроводжує музеографічні твори. Завдання — систематизувати ілюстрації за типами та функціональним призначенням, окреслити джерельний потенціал для сучасних досліджень.

Аналіз української музейної книги кінця XIX — першої третини XX ст. показав, що відносно тексту ілюстрація поєднала або ведуче, або підпорядковане положення у творі. Це залежало від типу видання: перше характерне для альбомів та каталогів, друге — для путівників, описів, збірників, монографій. Місце розташування ілюстрацій у матеріальній структурі книги залежало від технічних можливостей поліграфії. Так, у виданнях XIX ст. ілюстрація переважно розміщена окремою вкладкою-вклейкою або додатком у вигляді альбому (часто на аркушах іншого гатунку). У книгах 1920–1930-х рр., у зв'язку із розвитком типографського устаткування, частіше стали застосовувати ілюстрації безпосередньо на сторінці шрифтового набору.

За способом виконання представлені: а) фотографічні репродукції музейних предметів, їх фрагментів та інших об'єктів дослідження (портрети, пам'ятки архітектури, історичний ландшафт, сюжетні фотографії); б) типографське відображення рисунків, виконаних від руки (кольорові та графічні замальовки предметів музейної колекції, архітектурних об'єктів або їх частин; креслення планів археологічних досліджень). За способом компоновки об'єкти показу представлені: а) комплексами, зведеними у таблиці; б) одиночними предметами.

За функціональним призначенням можемо виокремити такі тематичні групи ілюстрацій:

1. *Презентація колекції.* Власне предмети збірки демонструють: альбом «Історичні діячі Південно-Західної Росії в біографіях та портретах», складеному на основі збірки В. В. Тарновського (1885); «Каталог колекції старожитностей О. М. Поля» (1893); «Каталог українських старожитностей колекції В. В. Тарновського» (1898); «Опис колекції народних писанок» колекції К. М. Скаржинської (1899); серія альбомів «Старожитності Придніпров'я» зі збірки Б. і В. Ханенко (1899, 1900, 1901, 1902, 1907); альбому «Українське народна творчість. Різблення по дереву» (1912) та «Українські узори» (1909, 1912); «Альбом старожитностей Церковно-археологічного музею» (1915); путівник «Музей Мистецтв б. ім. Б. І. та В. М. Ханенків» (1924); каталог «Український портрет: виставка українського портрету XVII–XX ст.» (1925); каталог виставки творів Г. Нарбута (1926); каталог «Виставка картин Музейного фонду» (1926); робота О. Ніколаєва «Сергій Васильківський: життя й творчість» (1927); каталог «Стара Одеса: архітектура Причорномор'я» (1927); каталог «Виставка тканини» Музею мистецтв (1927); робота П. Попова «Ксилографічні дошки Лаврського музею» (1927); публікація М. Рудинського «Археологічні збірки Полтавського державного музею» (1928); дослідження Я. Рижено «Килимарство й килими Полтавщини» (1928); робота С. Плярова «Новознайдений твір Кранаха в музеї мистецтва Всеукраїнської академії наук» (1929); збірник «Матеріали до монографії с. Старосілля» (1931); «Каталог картин» Музею мистецтв (1931); путівник «Виставка українського народного мистецтва» (1936); «Путівник по музею західного мистецтва» (1938).

Для сучасного дослідника такі ілюстрації є джерелом музейознавчого та історіографічного характеру: надають уявлення про фонд певного музею у минулі часи; узагальнюють пріоритети щодо колекціонування предметів певної тематики або типу; демонструють шляхи комплектування збірки; візуалізують підходи до періодизації історії через принципи класифікації колекції.

2. *Зображення експозицій.* Таких ілюстрацій небагато. Музейний натюрморт представлений у каталозі «Шевченкіани» збірки В. В. Тарновського (1893). Зародки ансамблевого методу бачимо на фотографії експозиційної кімнати у «Звіт Городоцького музею Волинської губернії барона Ф. Р. Штейнгеля» (1898). Розвинутий варіант інтер'єрної експозиції «Кабінет М. Лисенка» представлений в каталозі виставки, присвяченій М. В. Лисенку (1927). Подання експозиції за галерейним типом бачимо на фотографіях експозицій творів живопису: катало-путівник «Галерея стародавнього живопису» Одеського державного художнього музею (1924), каталог виставки «Український портрет» Всеукраїнського історичного музею ім. Т. Шевченка. (1925). Тематико-хронологічний підхід експонування зафіксований у звіті Театрального музею (1930) та путівнику Музею антропології й етіології ім. Ха. Вовка.

Такі ілюстрації надають можливості окреслити основні тенденції та простежити зміни прийомів демонстрації колекції. Вони стануть у нагоді дослідникам, які вивчають становлення й розвиток музейної експозиції.

3. *Портрет.* Колективні та персональні фото становлять немалу частку ілюстративного матеріалу музейних видань. Вони представлені переважно в наукових збірниках («Український музей» (1927), «Річник Театрального музею» (1929), «Збірник Музею діячів науки та мистецтва України» (1930), «Двадцять п'ять ліття Національного музею у Львові» (1931).

Як джерельний матеріал, така ілюстрація персоналізує розвиток мистецтва та музейної справи в Україні.

4. *Пленерні зображення архітектурних, археологічних, етнографічних об'єктів та місць досліджень.* За призначенням такі ілюстрації можна поділити на дві групи. Перша група — ілюстрації ознайомлювального характеру, наприклад: в альбомі «Українське народна творчість. Різблення по дереву» (1912), у путівнику Музею Одеського товариства історії та старожитностей (1916), у роботі І. Свеніцького «Про музеї і музейництво» (1920) — представлені фотографії музеїв. Ілюстрації не несуть пізнавальної функції, а лише демонструють, як виглядають заклади, про які йде мова у публікаціях.

Друга група — ілюстрації роз'яснювального характеру. Звичайні вони представлені в публікаціях оздоблених комплексно — поєднанням ілюстрацій різного типу (із вище названих) в одній роботі. Такий підхід застосований в альбомі «Старожитності Придніпров'я. Епоха, що передувала великому переселенню народів» (1899), де, окрім таблиць з артефактами скіфського часу, представлено вигляд курганного поля у Волкових, плани розкопок С. А. Мазаракі та В. В. Хвойка. У роботі Л. Левницької «Селянський стіпний розпис на Поділлі» (1928) бачимо замальовку хат та окремих елементів будівель. Зображення внутрішнього вигляду печер Київської Лаври та окремих предметів культури супроводжують дослідження Н. Гейснер «Печери Київської Лаври» (1930). Фотографії та креслення архітектурних об'єктів, місць розкопок, предметів виявлених під час дослідження, написів та орнаментів на предметах, експозиційних приміщеннях — представлені в ряді видань Херсонського музею: «Ілюстрований путівник по Херсонському Таврійському» (1926), «Херсонський збірник» (1926, 1927, 1930), «Звіт про розкопки Херсонеса за 1935–36 рр.» (1938).

Джерельна роль ілюстрацій цього типу полягає в тому, що вони закарбували об'єкти станом на момент їх дослідження. З часом ці об'єкти були змінені або втрачені під впливом антропогенних факторів і природних катаклізмів. Сучасному досліднику такі зображення дозволять простежити динаміку змін або заловити прогалини у вивченні певного об'єкту.

Підсумовуючи зазначимо, що більш популярним варіантом ілюстрації в музейних виданнях протягом досліджуваного періоду стабільно була демонстрація предметів колекції (у зведених таблицях або окремим предметом). Такий варіант ілюстрації більше характерний для каталогів, альбомів, путівників. Незначний сегмент становлять фотографії експозицій та експозиційних творів (натюрморти, ансамблі). Така ілюстрація зустрічається в каталогах, альбомах, путівниках, музейних звітах та збірниках. Зображення пленерних об'єктів домінує у виданнях археологічної тематики та в дослідженнях архітектури. Такий тип ілюстрації набирає обертів з 1920-х рр., хоча перші зачатки спостерігаються у виданнях кінця XIX ст. Збірники та монографії переважно ілюстровані комплексно, що пов'язано із завданням багатогранно розкрити тему видання.

Інтерпретація музеологічної ілюстрації ускладнена її суб'єктивною природою. По-перше, фотограф / художник обирав той ракурс об'єкта, який вважав більш вдалим. Відповідно, фіксації були піддані не всі сторони предмета дослідження. По-друге, можливості типографського друку певним чином спотворювали зображення, передаючи кольору втрачалось (виключення становлять кольорові альбоми «Опис колекції народних писанок», два випуски «Українські узори»). Тож інформативний потенціал книжкової ілюстрації має бути збалансований залученням джерел іншого типу.

А. Ю. Корнев, І. Р. Акмен

БУДІВЛЯ ІНСТИТУТУ МЕДИЧНОЇ РАДІОЛОГІЇ ТА ОНКОЛОГІЇ ІМЕНІ С. П. ГРИГОР'ЄВА ЯК ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ І КУЛЬТУРИ

Історична забудова Харкова зберігає у своїй структурі пам'ятки архітектури, які залишаються практично від кожного століття існування міста. Деякі з них — поодинокі «могиляни», які витримали випробування часом. Архітектурні стилі і напрями першої половини XX ст. представлені більш роаго загально, але при цьому не всі вони мали саме в харківському середовищі широкі розповсюдження. Наприклад, модерні і конструктивізм в історичній забудові представлені ширше, вони активно досліджуються, існують більш-менш повні списки таких будівель, однак ар-деко приділяється менше уваги, цей архітектурний напрям знаходиться немов на периферії теми конструктивізму. До того ж у радянській ситуації ар-деко облишив свій шик, зберігши формальні ознаки і, таким чином, сусів з ідеями функціоналізму. Усі ці нюанси ускладнюють ідентифікацію харківського функціонального ар-деко, викликаючи дискусії у дослідників архітектури.

У Харкові збереглися тільки поодинокі приклади ар-деко, до того ж частина цих будівель зазнала пізніших реконструкцій, які суттєво змінили їх зовнішній вигляд, як це сталося, наприклад, з Палацом культури «Металіст» (нині Муниципальний культурний центр за адресою вул. Плеханівська, 77)

за проектом О. Бекетова. Найбільш відомим прикладом є Палац культури залізничників, розташований за адресою вул. Велика Панасівська, 83-А, архітектор О. Дмитрієв.

Саме до функціонального ар-деко можна віднести ця будівля Рентген-радіологічного та онкологічного інституту, як називалася ця установа на початку 1930-х рр. Саме її виникнення є фактом не тільки науки, але й культури, оскільки стосується науковому напрямку, який відкрив для людства еру не лише нових відкриттів, можливостей, а й засторог. Отже, зрозуміло, чому ім'я засновника перинішої Рентген-академії в Харкові 1920-х рр. Сергія Григор'єва стоїть на меморіальній стелі у м. Гамбург (Німеччина) серед інших видатних вчених світу, які, зокрема ціную власного здоров'я та життя, першими досліджували рентгенівське випромінювання.

Нагадаємо, що у стічному Харкові 1920-х рр. стояла гостра проблема із розміщенням різноманітних установ, які переважно квартирували у старих будівлях і потерпали від тісняви. Так само й Рентген-інститут (колишня академія) перебував у будинку стилю модерн, зведеному за проектом архітектора Ю. Цауне у 1911 р. (нині головний корпус Національної фармацевтичної академії).

У 1929 р. було виділено більше одного мільйона карбованців на проектування і розбудову нового приміщення для Рентген-радіологічного та онкологічного інституту. Відомим є той факт, що головним архітектором виступав Віктор Абрамович Естрович (1881–1941), оскільки як раз у 1930-ті рр. він офіційно курує будівництво об'єктів медичного призначення. Але в ході дослідження проектна документація дозволила виявити причетність до будівництва інституту Олександра Івановича Ширшова (1865–1930-ті). Наприкінці XIX ст. він працював на посаді земського архітектора у Полтаві. Серед його відомих робіт перший проект будівлі Полтавського земства і Миргородська художньо-промислової школи імені М. Гоголя. На початку XX ст. він переїжджає до Харкова, де архітектором успішно працює його брат Павло Ширшов. Відомо, що у 1920-х рр. О. Ширшов працював у товаристві «Українабуд», на початку 1930-х рр. реорганізований у «Укрвільбуд». Однак на сьогодні будівля радіологічного інституту поки єдиний виявлений проект за участі Олександра Ширшова.

На жаль, обидва архітектори загинули внаслідок антигуманної політики тоталітарних режимів. Олександра Ширшова було безпідставно репресовано радянськими каральними органами у 1930-х рр., а Віктора Естровича знищено разом з іншими єврейськими мешканцями Харкова під час окупації міста німецькими військами у 1941 р.

Повертаючись до теми архітектури, відзначимо, що нині будівля Інституту медичної радіології та онкології імені С. П. Григор'єва по вул. Пушкінська, 82 офіційно занесена до реєстру пам'яток архітектури під охоронним номером 16. Нині наявні наступні архітектурні особливості, які дозволяють віднести цю будівлю до функціонального ар-деко. Чотириповерхова будівля одразу планується під виконання кількох функцій і мала науково-дослідницьку частину з конференц-залом, а також лабораторно-лікарняну. Центральний фасад будівлі має характерну для ар-деко ламау ступінчасту лінію. При тому ця лінія підкреслюється вгорі пластичним оформленням у вигляді картуша,

Наукове видання

КУЛЬТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ХХІ СТОЛІТТЯ

Матеріали всеукраїнської науково-теоретичної
конференції молодих учених

22–23 квітня 2021 р.

Комп'ютерна верстка
Колесник І. Г.

План 2021

Підписано до друку 23.03.2021 р. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Ум. друк. арк. 20,9. Обл.-вид. арк. 29,0.
Тираж 300 прим. Зам. № _____

Адреса редакції і видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.